

HINCAL ULUÇ'A YANIT

Sabah Gazetesi'nin 20 Mart 2005 tarihli sayısında "Hıncal'ın Yeri" adlı köşede yer alan "Tecelli'den Abuzittin'e Mektuplar" başlıklı yazıda; Odamıza yönelik haksız ithamlarda bulunulması ve kamuoyunu yanıltıcı yönde bilgiler yer alması üzerine Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın Hıncal ULUÇ'a gönderdiği metin aşağıdadır.

Anılan yazıda yer alan bazı ifadeler eksik, gerçeğe aykırı ve haksız itham niteliğinde olmakla birlikte, bu durumun yanlış bilgilendirmeden kaynaklandığı ve esasen Odamızın kurumsal saygınlığını zedeleme kastı güdümediği ve gerekli bilgilendirmeden sonra gerekli düzeltmeyi yapacağınız inancıyla, bazı hususların öncelikle tarafınıza açıklanmasına gerek duyulmuştur.

Bildiğiniz üzere Odamız; Anayasa'nın 135. maddesine dayanılarak 6235 sayılı TMMOB Kanunu'na göre kurulmuş, kamu tüzel kişiliğine sahip kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Gerek Anayasa'nın 135. maddesinde gerekse kuruluş Kanunumuz olan 6235 sayılı TMMOB Kanunu'nda ve gerekse buna dayanılarak çıkarılan Yönetmeliklerde Odamızın kuruluş amaçları belirlenmiştir. Odamız ülke, kamu ve toplum yararını gözetmeyi, yasalarla belirlenmiş olan çerçevenin yanısıra ahlâki bir belirlenim olarak da benimsemiştir. Odamızın mesleki ve toplumsal duruşu bu esaslara göre belirlenmektedir. Odamızca yürütülmekte olan LPG Gaz Sızdırmazlık Kontrolleri de Yasa ve Yönetmeliklerimizde öngörülen amaçlar doğrultusunda yürütülen bir hizmettir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki Oda'mız; LPG Sızdırmazlık Kontrollerini 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na dayanılarak çıkarılan 21.10.2004 tarih ve 25620 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik" uyarınca yürütmektedir. Araçların LPG Sızdırmazlık Kontrollerini yapmak ve Gaz Sızdırmazlık Raporu düzenlemek Yasa ve Yönetmelik'le Oda'mıza verilmiş bir yetki ve görevdir. Oda'mıza verilen bu yetki ve görevin düzenlendiği Yönetmelik maddesinin ilgili fıkrası "Emniyetle İlgili Hükümler" başlığını taşımaktadır. (Anılan Yönetmeliğin yayımından önce yürürlükte olan Yönetmelikte de aynı hüküm yer almaktaydı.)

Söz konusu yazıda; LPG sızdırmazlık kontrollerinin piyasada mevcut gaz sızdırmazlık kontrol aletleriyle, bir

teknisyen tarafından da yapılabileceği, hatta herkes tarafından bu kontrollerin yapılabilmesinin mümkün olduğu ifade edilmektedir. Geçtiğimiz yıl sonunda yaşanan ve ölümlerle sonuçlanan LPG'li araç patlamalarının, gaz sızdırmazlık kontrolü yapılmayan araçlarda meydana geldiği düşünüldüğünde; araçların gaz sızdırmazlık kontrollerinin önemi ve bu kontrollerin de mühendislik düzeyinde eğitim almış kişilerce yapılmasının gerekliliği ortadadır. Odamızca yürütülen gaz sızdırmazlık kontrollerinde, araçların sadece gaz sızdırmazlık kontrolü yapılmamakta, aynı zamanda LPG donanımlarının teknik yönden incelenmesi, tehlike arzeden durumlarda araç sahiplerine bilgi verilmesi, LPG'li araçların güvenli kullanımına ilişkin yasal ve teknik prosedür hakkında vatandaşların bilinçlendirilmesi gibi kamu yararına dönük faaliyetler de yürütülmektedir. Tüm bu hizmetlerde, konuya vakıf, bu konuda özel eğitim almış uzman mühendisler görevlendirilmektedir. Toplumsal işlev ve sorumluluğunun bilincinde olan bir meslek kuruluşu olarak, toplumun can ve mal güvenliğini doğrudan ilgilendiren böylesine önemli bir konunun, piyasadan alınan aletlerle, herkes tarafından yapılabilecek bir iş olarak kabulü mümkün değildir. Böyle bir durumun; araçların sızdırmazlık kontrolleri gibi önemli bir konunun toplum nezdinde basite indirgenmesine neden olacağı ve LPG'li araç sahiplerinin sızdırmazlık kontrollerinin gerekliliği ve önemi konusunda bilinçlenmelerinde olumsuz etki yaratacağı sizin de takdirinizdir. "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik"le, araçların LPG Gaz Sızdırmazlık Kontrolleri konusunda, Oda'mızla birlikte TSE ve otomotiv ana bilim dalı olan üniversitelerde yetkilendirilmiş olmalarına karşın bugün bu hizmet yalnızca Odamız tarafından ülke genelinde 105 noktada aksatılmadan yürütülmektedir. Oda'mızın gaz sızdırmazlık kontrolünden geçen ve rapor alan hiçbir araçta, bugüne kadar herhangi bir patlamanın olmaması ve bir tek kişinin bile can kaybına neden olunmamasının maddi bir değerle ölçülemeyeceği açıktır.

Söz konusu yazıda; araç muayene istasyonlarıyla, Oda'mızın LPG Sızdırmazlık Kontrol Birimleri arasında mesafenin fazla olduğu ve dolayısıyla araç sahiplerinin iki ayrı yerde beklemek zorunda kaldıkları ifade edilmektedir. Bu durum; kamu yararının gerçekleşmesini hedef edinen Odamız açısından da üzüntü vericidir.

Odamız başından beri; araç muayeneleriyle gaz sızdırmazlık kontrollerinin aynı yerde yapılmasının savunucularından olmuş, Karayolları Genel Müdürlüğü'ne müteakip defalar, araç muayene istasyonlarında gaz sızdırmazlık kontrolleri için (işletme masraflarının Oda'mızca karşılanması kaydıyla) yer tahsis edilmesi talebini içeren resmi yazılar yazılmıştır. Ancak Karayolları Genel Müdürlüğü'nce bu talep; "...gaz sızdırmazlık raporunun muayene sırasında ve muayene istasyonlarında yapılma zorunluluğu olmadığı..." gerekçesiyle geri çevrilmiştir.

Araç kuyrukları konusuna gelince; öncelikle belirtmek gerekir ki araç muayene istasyonlarında yapılan muayene, Oda'mızın tasarrufu altında değildir. Söz konusu yazıda tespit edildiği gibi araç muayene istasyonu önündeki araç kuyrukları olağanın üzerindedir ve bu durum da yazıda belirtildiği gibi kontrollerin sıklaşmasından, cezaların artmasından, araçlarının LPG'ye dönüşümünü ruhsatlarına işletmemiş araç sahiplerinin sıkışmasından; kısacası konuya ilişkin yıllar içinde kangrenleşen bir konuya neşter vurulmasından kaynaklanmaktadır.

Söz konusu yazıda, "Aracında LPG varsa önce Makine Mühendisleri Odası'na gidiyorsun.." deniyor. Oysa araçların LPG'ye dönüşümlerinin ruhsata veya trafik tesciline (ilk) kayıt işlemi ile Odamızın bir ilgisi yoktur. Zira; ilk tescillerini yaptıracak araçlar Odamıza Gaz Sızdırmazlık Kontrolü için getirilmemekte, yalnızca periyodik gaz sızdırmazlık kontrollerini yaptıracak araçlar (tescil tarihinden itibaren özel araçlar 2 yılda bir, ticari araçlar yılda bir) Odamıza getirilmektedir. Odamızın kontrol birimlerinde hiçbir zaman olağanın üzerinde kuyruklar oluşmamakta, araç muayene istasyonlarındaki izdiham yaşanmamakta, araç yoğunluğu artsa bile bunu kaldıracabilecek miktarda mühendis birimlerimizde hazır bulundurulmaktadır. Odamızdan Gaz Sızdırmazlık Belgesi alan araç sahipleri periyodik muayene aralığında (özel araçlar için 2 yıl, ticari araçlar bir yıl) herhangi bir kuşkuyla Odamız birimlerine başvurduğunda; bu araçların sızdırmazlık kontrolleri kamuya hizmeti ilke edinen Odamızca hiçbir ücret alınmadan yapılmaktadır.

Yine aynı yazıda 20 YTL'lik bedel fahişmiş gibi gösterilmekte ve "Makine Mühendisleri Odası'nın acil

paraya mı ihtiyacı var? LPG proje çizimlerinden aldıkları yetmiyor mu? Nereye, kimlere gidiyor bu paralar?" ifadesiyle, Oda'nın LPG sızdırmazlık kontrollerini ticarileştirdiği ve haksız kazanç peşinde olduğu izlenimi yaratılmaktadır. Bu yaklaşım Sızdırmazlık Kontrollerinin önemi ve gerekliliği konusunda toplumun bilinçlendirilmesi, toplumsal duyarlılığın oluşturulması konusunda en yoğun faaliyet yürüten kurumların başında gelen Odamızı, tüm organ ve birimlerinde özveriyle çalışan her kişiyi fazlasıyla üzümüştür.

LPG Sızdırmazlık Kontrollerinden alınan ücretin; toplumun can ve mal güvenliğini ilgilendiren, mühendislik düzeyinde çalışma gerektiren, böylesine önemli bir konu için günümüz ekonomik koşulları da düşünüldüğünde fahiş bir ücret olmadığı açıktır. Odamız söz konusu hizmeti ticari bir iş olarak algılamamakta, en sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için en son teknoloji ürünü aletleri kullanmakta, konusunda uzman mühendisleri istihdam etmektedir. Bu hizmetin yürütülebilmesi için gerekli giderler, hizmetten elde edilen gelirin çok üzerindedir. Örneğin Ankara genelinde toplam 133.895 LPG'li araç mevcut olmasına karşın, 2004 yılında toplam 5.359 araç Odamızdan gaz sızdırmazlık raporu almıştır. Bu rakam, günde 14-15 araca tekabül etmektedir. Günde 14-15 adet aracın, kontrol birimlerimiz önünde kuyruk oluşturmayacağı açıktır. Bu sayıdaki araçtan alınan 20 milyon TL'lik ücretin de, bu hizmet için harcanan giderler düşünüldüğünde Odamız açısından büyük boyutta gelir kalemi oluşturduğu söylenemez.

Odamız Anayasa ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu'nda öngörülen kuruluş amaçları genel olarak toplumun, mesleğin ve meslek mensubunun gelişimine yöneliktir. Tüm faaliyetler de bu amaçla yürütülmekte, kâr amacı güdülmemekte, elde edilen gelirler yine Anayasa'da ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu'nda öngörülen bu amaçlar doğrultusunda mesleğin ve meslek mensuplarının gelişimi için kullanılmaktadır. Kaldı ki Oda'nın bütçesi kamuoyunun bilgisine kapalı da değildir. Her iki yılda bir yapılan Genel Kurullarda, Çalışma Programı içerisinde Oda'nın bütçesi (gelir ve gider kalemleri) yayınlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Söz konusu Çalışma Programları incelendiğinde LPG Sızdırmazlık Raporlarından elde edilen gelirlerin Odamızın kuruluş amaçları doğrultusunda, ülkemizin kalkınması ve sanayileşmesi, meslek ve meslek mensubunun gelişiminde kullanıldığı açıkça görülecektir. Odamız Çalışma

Programlarına ve bütçelerimize www.mmo.org.tr adresinden erişebilirsiniz. Dolayısıyla Oda gelirlerinin nerelere gittiği bir sır veya şaibe alanı değildir.

Odamız çalışmaları hakkında genel bir fikir vermesi açısından, makine mühendisliğinin onlarca uzmanlık alanlarından biri olan Araçların LPG'ye dönüştürülmesi konusunda Odamızca yayımlanan kitap, broşür, yazışmalar ve basın açıklamalarından oluşan bir yayın seti yazımız Ek'inde tarafınıza iletilmektedir. Yine ekte ilettiğimiz "Bilinçli Kullanım Güvenli Yaşayalım – LPG Sistemli Araçların Güvenli Kullanım Klavuzu"ndan ilk etapta 400 bin adet basarak MMO'nun 105 Gaz Sızdırmazlık Kontrol Birimi ve 123 MMO Şube/il/ilçe Temsilciliği ve Mesleki Denetim Bürosunda LPG'li araç sürücülerine ücretsiz olarak dağıtılmaya başlandığını belirtmek istiyoruz..

Burada belirtilmesi gereken bir başka husus da; Odamızın LPG proje çizimlerini yapmadığı, yaptırmadığı ve bunlardan herhangi bir ücret almadığıdır. LPG proje çizimleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca TSE'ne 25 şubat 2004 yılında yapılan protokolle devredilen yetki gereğince, TSE tarafından yetkilendirilen firmalarca yapılmakta ve ücretleri de bu firmalarca alınmaktadır. Bu firmaların dönüşüm yaptıkları araçlar için düzenledikleri uygunluk belgeleri de yine ücreti karşılığında TSE tarafından onaylanmaktadır.

Bu vesileyle LPG uygulamalarının denetimi konusunda yapılan tarihi yanlışlıkları ve sorunun bu denli büyük bir boyuta gelmesinin nedenlerini de sizinle paylaşmak istiyoruz. Sanayi ve Ticaret bakanlığınca yapmış olduğumuz bir protokol çerçevesinde 5 Mart 1998 – 20 Aralık 1999 tarihleri arasında LPG araç dönüşümü yapan firmalara "İmalat Yeterlilik Belgesi" verilmesi ve dönüşen araçları kontrol etme işlemleri Odamızca yürütülmüştür. Yetkili kılındığımız 18 ay boyunca LPG'ye dönüşen araçların son kontrolleri Odamız tarafından eğitilmiş personelce yapılmış ve Montaj Tespit Raporları Odamızca düzenlenmiştir. Bu süre zarfında Odamızca 183.490 adet araç kontrol edilerek montaj tespit raporları tanzim edilmiştir. Dönüşüm kontrolleri Odamız tarafından yapılan bu araçlarda bugüne değin hiçbir sorun yaşanmamıştır. Bu arada LPG araç dönüşümü yapan firma sayısı 18 aylık bir sürede 30'lerden 454'e çıkarılmış, tüm firmaların Oda eğitim programlarından geçerek belgelendirilen makina

mühendisi çalıştırması sağlanmıştır. Ancak, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile yapmış olduğumuz protokol, bu sıkı denetim ortamından rahatsız olan rant çevrelerinin baskısı ile 20.12.1999 tarihinde Bakanlık tarafından tek yanlı olarak feshedilmiştir. Bu fesih işleminden sonra sektörün denetim ve kontrolü, sektörde faaliyet gösteren ve giderek denetimsiz kalan firmalara bırakılmıştır. Bu uygulama sonucu ülkeye kaçak LPG KİT'i ve malzeme girişi ile standartlar dışı yerli üretim artmış, yasal olmayan LPG araç dönüşümleri başlamış, haksız rekabet koşulları yaratılmış, yetkili mühendis istihdamı azalmış; sektörde disiplinsizlik ve denetimsizlik had safhaya ulaşmıştır. Yaratılan haksız rekabet ortamının bir sonucu olarak LPG araç dönüşümü yapan yetkili firma sayısı TSE kayıtlarına göre 155'e düşmüştür. Yani sektörde standart dışı ithalat, üretim ve satış oranı yükselmiştir. Montaj KİT'i satan firmalardan aldığımız bilgilere göre, protokolün feshinden bugüne değin (yaklaşık 4 dört yılda) bir milyon civarında araç LPG'ye dönüştürülmüş olup bu dönüşümlerin büyük bir çoğunluğu mühendis çalıştırmayan yetkisiz firmalarca gerçekleştirilmiştir.

Odamız, tüm bu sorunların çözümü için, LPG araç dönüşümü yapan firmalara İmalat Yeterlilik Belgesi verilmesi, araçlara Montaj Tespit Raporu düzenlenmesi ve Araç Tadilat Projelerinin onaylanması konularında geçmişte olduğu gibi görev almaya hazır olduğunu, bütün bu görevleri ücretsiz olarak yürütmeye talip olduğunu Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na defalarca iletmıştır. Belli bir istihdam ve yatırım gerektiren araç dönüşümlerine ilişkin yetkilendirme ve uygunluk onaylarını toplumsal sorumluluğu gereği ücretsiz yürütmeye talip olan Odamızın, LPG Sızdırmazlık Kontrol Hizmetlerini ticari bir iş olarak görmeyeceği de açıktır. Böylesine yanlış bir kanıya varılmasına, konuya ilişkin yanlış bilgilendirilmenin neden olduğu inancıyla, ilgili yazıyla kamuoyuna yanlış aksettirilen bu durumu düzelterek inancınızı ümit etmekteyiz.

Sözkonusu yazıda yeralan ve yanlış bilgilendirmeden kaynaklandığını ümit ettiğimiz bazı ifadelerin; bugüne kadar yürüttüğü tüm faaliyetlerinde ülke ve toplum yararını esas alan Odamızın kurumsal ve toplumsal saygınlığını zedeleyeceği tarafınızın da takdirdir. Odamız hakkında olumsuz kamuoyu oluşturacak nitelikteki bu ifadeleri, sorumlu bir gazeteci olarak düzelterek inancınızı çalışmalarınızda başarılar dileriz.